

## Ändring i nationella programmet

En justering har skett i det nationella barnhälsovårdsprogrammet för barn 3-5 månader. Nationellt men även lokalt har det framkommit att många BVC-sjuksköterskor tycker att 4-månadersbesöket är ett viktigt besök med tanke på bla tillväxt, amningsvägledning mm. Många har i praktiken behållit detta besök med utgångspunkt från barnet och familjens behov.

Redaktionsrådet för det nya barnhälsovårdsprogrammet har lyssnat på erfarna BVC-sjuksköterskor från hela landet och har nu beslutat att

lägga till ett besök mellan 3-5 månader. I praktiken betyder det besök vid 3 månader, 4 månader och fem månader.

I Cosmic finnas det nu ett fast val för 4-månadersbesök i listen för kontaktorsak. De besök som redan är planerade behöver inte påverkas men framöver bör vi följa de nationella riktlinjerna. Även om det blir en del ändringar så ser vi det som positivt att man kontinuerligt utvärderar programmet och lyssnar på professionen.

[Rikshandboken](#)

## Samtycke vid vaccination

I Skåne har nu ett aktuellt fall gjort diskussionen angående medgivande från vårdnadshavare till vaccination aktuell. Där handlade det om en fader som flera år efter att vaccinationen fullföljts anmälde vården för att ha vaccinerat barnet utan hans samtycke. IVO la dock ner utredningen då det hade gått för lång tid sedan senaste vaccinationen.

I vägledningen för barnhälsovård tas detta upp. Innan ett barn vaccineras måste vårdnadshavarna informeras och deras samtycke inhämtas. I de allra flesta fall räcker det med ett muntligt samtycke.

Om tveksamheter finns angående föräldrarnas samstämmighet, t ex om föräldrarna inte har en god kommunikation, rekommenderas skriftligt samtycke och då från båda vårdnadshavarna. Om vårdnadshavarna inte är överens om vaccinationer får barnet inte vaccineras. Vi har i Region Kronoberg tagit fram en blankett för samtycke som vid behov kan användas. Blanketten finns på barnhälsovårdens hemsida.

Påskrivet samtycke scannas in i journalen och gäller tills föräldrarna ger annan information.

[Samtyckesblankett](#)

### På gång i Barnhälsovården

#### MI- Motiverande samtal

Grundutbildning för personal inom barnhälsovården  
Uppföljning 24/2 kl. 08.30-16.00

#### Anknytning i praktiken

5/2 kl. 09.00-16.30  
18/3 kl. 09.00-16.30  
Utbildningen omfattar två heldagar

#### Pappasamtal på BVC

Fokusgrupp pilotprojekt  
26/3 kl. 14-16  
8/4 kl. 09-11

#### Samtal om hälsa

Hur samtalar vi om hälsa och levnadsvanor i mötet med föräldrar och deras barn?  
5/5 kl. 13.30-16.30  
eller  
20/5 kl. 13.30-16.30

#### ANSVARIGA UTGIVARE

Helena Nyström  
BVC-samordnare  
E-post: [helena.nystrom@kronoberg.se](mailto:helena.nystrom@kronoberg.se)  
Tel: 0470-58 68 03

Ida Westin  
BHV-överläkare  
E-post: [ida.westin@kronoberg.se](mailto:ida.westin@kronoberg.se)  
Tel. 0470-58 65 13, 0470-58 94 71

## Avsteg från vaccinationsprogrammet

Vi har nu en mycket hög täckningsgrad på vaccinationer i vår Region. När barn kommer i kontakt med sjukvården räknar man därför ofta med att de är vaccinerade. Vi har dock ca 1-2 % av barnen som är ovaccinerade och denna information

kan vara viktig för sjukvårdspersonal att hitta lätt och snabbt. Vi rekommenderar därför att man registrerar avsteg från vaccinationsprogrammet under OBS-rubriken i Cosmic.

## Handlingsplan Barn som far illa

Nu finns en ny handlingsplan kring våld i nära relationer och barn som far illa. Den gäller för alla verksamheter inom Region Kronoberg och ska ligga till grund för verksamheternas uppdatering/framtagande av interna arbetsrutiner.

När det rör sig om en barnfamilj är det viktigt att se till hela familjen. Om en vuxen i familjen utsätts för någon form av våld i en nära relation föreligger det en ökad risk för att barn bevittnar våld eller på andra sätt riskerar att fara illa. Eller omvänt om barnet utsätts för övergrepp så ökar risken för att även andra i barnets närhet utsätts för någon form av våld eller övergrepp.

Det är viktigt att alla som arbetar inom Region Kronoberg har en medvetenhet om både vuxnas och barns utsatthet i dessa situationer. All personal måste ha kunskap och kompetens för att kunna vara

observanta på kännetecken som signalerar misstanke om våld och övergrepp. Lika viktigt är det att all personal även har kunskap och beredskap för hur vi ska agera vid misstanke om våld i nära relationer och barn som far illa.

Som en fördjupning till handlingsplanen finns ett kunskapsunderlag som tar upp lagstiftning och definierar begrepp, kännetecken, varningssignaler samt konsekvenser för barn som far illa och personer som utsätts för våld i nära relationer. Dokumenten är kopplade till varandra genom klickbara länkar.

<http://intern.ltkronoberg.se/hem/Om-landstinget/Arbomr/Jamlik-halsoframjande-vard-och-arbetsplats/Vald-i-nara-relatationer-och-barn-som-far-illa/>

## Vägledning till föräldrar som ska separera

Socialstyrelsen har tagit fram informationsmaterial till föräldrar som ska separera. Materialet tar upp frågor och praktiska saker som utifrån barnets bästa kan vara aktuella vid gemensam vårdnad. Det kan användas av verksamheter som möter dessa föräldrar inom t ex

mödra- och barnhälsovård och elevhälsa.

[Att skiljas när man har barn](#)

[Samarbetssamtal Ett stöd till föräldrar vid separation](#)

[Gemensam vårdnad vad innebär det?](#)

## Våld i nära relation och barn som far illa

För er som missade konferensen om våld i nära relation och barn som far illa som arrangerades i november finns det nu möjlighet att se de inspelade föreläsningarna.

Man kan välja att titta på en specifik föreläsare eller se alla föreläsningar som fanns med under dagen.

[Film och presentationer](#)

## Dokumentation avliden förälder

När en förälder avlider finns det en ruta som ska bockas i, i fliken för *familjesituation barn*. Då försvinner alla uppgifter förutom namnet på den avlidna föräldern. Tyvärr följer inte denna information med till den utvidgade patientlisten vilket kan leda till att personal i vården missar viktig information.

För att lösa detta problem kan man skriva *OBS! Avliden* före förälderns namn.

På detta sätt förs informationen över till den utökade patientlisten.

## Huvudlöss

Information om huvudlöss finns översatt på olika språk.

[Informationsmaterial huvudlöss](#)

## Bröstkörtelsvullnad

Både pojkar och flickor kan första tiden ha svullna bröst pga stimulering av könshormoner och det kan sippra lite vätska från bröstet, detta kallas häxmjolk. Ser man i stället en hudrodnad och varig sekretion bör man misstänka bakteriell infektion.

Bröstkörtelsvullnad är också mycket vanligt hos de minsta flickorna, ofta kan den vara ensidig. Upp till ca 2-3 års ålder är en sådan här svullnad som kommer och går vanlig.

Det kan också förekomma hos barn under förskoleåldern. Hittar man

inga andra symtom på tidig pubertet, tillväxtspurt, klitorishypertrofi, vaginal blödning eller onormal behåring (det är inte ovanligt med ljus behåring på underbenen på barn). Hittar man inget sådant är det bra att ta tillbaka flickan efter 2-4 månader för att kontrollera att inga pubertetstecken har dykt upp.

När man sedan blir ca 8-10 år börjar många flickor komma i puberteten och bröstet växer då igen. Ofta börjar pubertetstillväxten först på ena sidan.

## Remiss till barnlogoped

Från och med 1 januari tillhör alla logopeder som jobbar med barn, Barn- och ungdomskliniken. Remisser ska skickas till:

*Logopedmottagningen barn Växjö* eller *Logoped-mottagningen barn Ljungby*.

Med anledning av den i dagsläget långa väntetiden i Växjö går det bra

att erbjuda familjen att åka till Ljungby för att få en bedömningstid lite fortare. Detta erbjudande gäller alla som är villiga att åka till Ljungby men önskvärt att försöka få familjer från Alvesta kommun att åka till Ljungby om de har möjlighet.

## Omorganisation och flytt till nya lokaler

För att underlätta för barn och familjer att få det stöd de behöver flyttar följande verksamheter in i gemensamma lokaler med verksamhetsstart 9 mars 2015:

- Mödra- och barnhälsovårdspedagogerna
- Barnlogopederna
- Barn- och ungdomshälsan 6-18 år
- Barnhälsovårdssamordnare
- Barnhälsovårdsöverläkare

De nya lokalerna ligger i det så kallade ”Dockanhuset” på Västra Esplanaden 9A i Växjö. Välkommen på invigning fredagen den 6 mars, drop in mellan kl 10-12.

Från och med årsskiftet tillhör även barnhälsovårdssamordnare och barnlogopederna Barn- och ungdomskliniken.

## Beställning av trycksaker

Vid beställning av trycksaker behöver varje vårdcentral en fyrsiffrig kod för att kunna logga in i Weblord. Om vårdcentralen saknar inloggning kan man ta kontakt med [emma.b.karlsson@kronoberg.se](mailto:emma.b.karlsson@kronoberg.se).

För att komma till beställningsfunktionen kan man gå via barnhälsovårdens materiallista eller via Region Kronobergs interna startsida. I högra spalten väljer du *besöka serviceportalen*, därefter *trycksaker och skyltar* och sedan *beställa patientinformation*.

## Kudde eller inte kudde?

Tidigare har kudde rekommenderats för att minska risken för lägesbetingad skallasymmetri. Aktuell litteratur genomgång ger inte någon övertygande stöd för den uppfattningen. Om kudde används så ska den tas bort så fort barnet börjat vända sig.

Som fördjupning inom området rekommenderas alla att läsa [Minska risken för plötslig spädbarnsdöd. En vägledning för hälso- och sjukvårdspersonal](#)

Använd gärna skriften [Lek på mage](#) när ni informerar föräldrar om vikten att ligga på mage när barnet är vaket.